

Nestydaté manévry Evropy na záchranu Netanjahuova režimu

 zvedavec.news/komentare/2024/08/10202-nestydate-manevry-evropy-na-zachranu-netanjahuova-rezimu.htm

Viktor Mikin

23.8.2024 Komentáře Témata: Izrael, Evropa 1242 slov

Zatímco Írán pečlivě připravuje svou reakci na provokativní vraždu vůdce Hamásu Ismaila Haníji v Teheránu, evropští představitelé se snaží zachránit Netanjahuův zločinecký režim a dát mu právo pokračovat v teroristických aktivitách. Několik dní po Haníjově zavraždění v Teheránu se při účasti na inauguraci nového íránského prezidenta obrátilo několik evropských představitelů na pana Pezeshkiana s výzvou, aby situaci zmírnil a odmítl odvetu vůči Izraeli.

Skutečnost, že někteří z těchto vedoucích představitelů nebyli se současným íránským prezidentem v kontaktu dva nebo tři roky, podtrhuje vážnost situace. Zarážející je pokrytectví a arogance evropských vůdců, kteří Izrael neodsoudili, nepřijali proti němu žádná opatření, nevalily na něj žádné sankce, ale vyzvali oběť, Írán, aby se s tímto stavem smířil a očekával další zločinné činy ze strany Izraele. A nikdo na světě nepochybuje, že k takovým zločinům dojde.

Podrobnosti evropského plánu a reakce Íránu

Svět byl doslova ohromen tím, co navrhli tzv. demokratičtí představitelé Evropy, kteří upřednostnili význam zdrženlivosti pro oběť před agresorem. Macron pateticky vyzval Pezeshkiana, aby „udělal vše pro to, aby se zabránilo nové vojenské eskalaci, která by nebyla v zájmu nikoho, včetně Íránu, a způsobila by trvalé škody regionální stabilitě“. Pan Starmer přísně varoval před „vážným rizikem chybné kalkulace“ a zdůraznil, že „nastal čas uvažovat klidně a opatrně“. Pan Scholz tyto názory zopakoval, když íránskému

prezidentovi řekl, že „spirálu násilí na Blízkém východě je třeba okamžitě přerušit“. Nabízí se otázka: kolik obětí musí Izrael zabít, aby na Blízkém východě zavládl podle pokryteckých Evropanů mír a klid?

Írán v reakci zdůraznil své právo bránit se izraelské agresi a odmítl výzvy ke zdrženlivosti jako „postrádající politickou logiku“ a odporující zásadám mezinárodního práva. Pan Pezeshkian kritizoval mlčení Západu tváří v tvář „bezprecedentním nelidským zločinům“ spáchaným v Gaze. Dal sice jasně najevo, že pokračující eskalace v regionu nebude narušovat domácí agendu jeho administrativy, ale během telefonátů také nadhodil možnost obnovení jaderné dohody z roku 2015. Skutečnost, že vůbec zmínil jaderné rozhovory a možnost obnovení jednání Íránu s mezinárodními mocnostmi, podtrhuje složité geopolitické prostředí, v němž se Teherán rozhoduje, jak se Izraeli pomstít za vraždu Haníji.

Írán a Hizballáh naznačily, že odvěta vůči Izraeli je nevyhnutelná v reakci na zavraždění Haníji v Teheránu a vrchního vojenského velitele Hizballáhu Fuáda Šukra v Bejrútu. O načasování a povaze reakce se však stále diskutuje. Dokonce ani symbolická vojenská odpověď uvnitř Izraele nemusí být nutná, pokud Írán věří, že si lépe poradí se strategií odstrašení. Generální tajemník Hizballáhu Hasan Nasralláh ve svém projevu minulý týden na vzpomínkovém obřadu za Šukru naznačil, že Írán se nemusí zapojit do vleklé bitvy, a navrhl, že odpověď bude „pomalá, rozvášná a odvážná, nikoliv emocionální“. Dokonce zažertoval, že regionální spojenci Íránu často říkají, že „Teherán podřezává nepříteli hrdlo vatou“, což je metafora pro pomalou, ale nevyhnutelnou pomstu.

Co mohou íránští představitelé udělat

Nejmenovaný reformní íránský politik blízký novému íránskému prezidentovi řekl týdeníku Al-Ahram, že dosavadní nedostatečná reakce Íránu není známkou slabosti. Podle něj jde o strategickou kalkulaci, jejímž cílem je zabránit izraelskému premiérovi Benjaminu

Netanjahuovi zatáhnout celý region do otevřené války. „Prezident Pezeshkian seznámil se svými názory vysoce postavené členy íránských revolučních gard a nejvyššího vůdce ajatolláha Alího Chameneího s tím, že Teherán by měl být trpělivý a svou reakci si před jednáním dobře rozmyslet,“ uvedl politik. „Při jednáních s evropskými představiteli pan Pezeshkian stanovil legitimní právo Íránu na odvetu v souladu s mezinárodními normami, což bylo pro Teherán zásadní,“ dodal, přičemž poznamenal, že stanovení legitimního práva Íránu na odvetu je odděleno od jeho skutečné reakce a načasování. „Teherán nemá zájem na pouhé symbolické odpovědi, ale spíše na ukončení války v Gaze, která je hlavní příčinou současné regionální krize,“ uvedl.

Po četných regionálních a evropských diplomatických snahách se Teherán zřejmě přiklání k odložení případné reakce ve prospěch vyjednávání o příměří v Gaze.

Podle íránských diplomatických zdrojů se sice dohoda o příměří zdá být dosažitelná v nejbližších dnech, ale je nepravděpodobné, že Teherán podnikne jakékoli kroky, které by mohly ohrozit příměří nebo zabránit dodávkám humanitární pomoci Palestincům v Gaze. Íránská mise při OSN v New Yorku rovněž uvedla: „Doufáme, že naše reakce bude včasná a provedená tak, aby neohrozila případné příměří.“

Podle agentury Reuters, která cituje dva zdroje, Írán zvažuje vyslání svého zástupce na jednání o příměří, což by byla první taková účast od začátku konfliktu v Gaze. Zástupci se sice nemusí jednání účastnit přímo, ale očekává se, že se budou podílet na diskusích v zákulisí, aby podpořili arabskou stranu v probíhajících jednáních.

Opožděná odpověď Íránu Izraeli vyvolala také kritiku ze strany Arabů. Mnozí obyvatelé Gazy a regionu vyzývají Teherán, aby Izraeli tvrdě oplatil úder, a doufají, že tak na izraelskou vládu vyvinou tlak,

aby přehodnotila své probíhající vojenské operace v Gaze. Arabské sociální sítě jsou plné výzev, aby se Teherán držel své zásady odrazovat Izrael.

Strategické kalkulace Íránu jako státu se však od strategických kalkulací Hamásu jako organizace značně liší a tento rozdíl je pravděpodobně způsoben jejich odlišnými strategickými cíli a regionálními zájmy. Hamás jako palestinská polovojenská skupina zaměřená na boj proti Izraeli se obává především bezprostředního dopadu na své operační schopnosti, vnitřní soudržnost a postavení mezi Palestinci. Bude reagovat způsobem, který udrží nebo posílí jeho podpůrnou základnu a prokáže odolnost.

Írán jako státní aktér s širšími regionálními ambicemi bude zvažovat, jak reagovat v kontextu svého strategického soupeření s Izraelem a touhy rozšířit svou moc a vliv na celém Blízkém východě. Reakce Teheránu by mohla být více promyšlená a mohla by se snažit využít situace k dosažení svých geopolitických cílů, možná koordinovat širší reakci prostřednictvím sítě svých regionálních zástupců, spíše než se zaměřit pouze na okamžitou odvetu. Rozdíl mezi těmito kalkulacemi odráží lokální zájmy Hamásu oproti širším strategickým úvahám Íránu.

Tyto rozdíly mezi Íránem a Hamásem nejsou nové. Vztah mezi šíitským státem a sunnitským palestinským hnutím odporu je složitý a v průběhu let zaznamenal mnoho zvrátů. Je to sňatek z rozumu, který je diktován společnými politickými zájmy. Na rozdíl od libanonského Hizballáhu, který je s Íránem úzce spojen jak nábožensky, tak ideologicky, je vztah mezi Íránem, Hamásem a Islámským džihádem v Palestině řízen především společným nepřátelstvím vůči izraelsko-americké hegemonii v regionu.

Spojenectví mezi Íránem a Hamásem vzniklo na přelomu 80. a 90. let 20. století, kdy se Írán po islámské revoluci v roce 1979 snažil rozšířit svůj vliv v arabském světě. Ačkoli je Hamás sunnitské islamistické hnutí a Írán je z hlediska náboženství převážně šíitský,

jejich společné nepřátelství vůči Spojeným státům a Izraeli vedlo k přirozenému spojenectví. Teherán začal Hamásu poskytovat finanční pomoc, vojenský výcvik a zbraně, čímž pomohl skupině etablovat se jako významný hráč na palestinských územích, zejména poté, co Hamás zvítězil v palestinských parlamentních volbách v roce 2006.

Reakce Teheránu na Haníjovu vraždu bude záviset na mnoha faktorech, přičemž prvořadé jsou iránské národní zájmy. Mnoho Íránců zpochybňuje důvody, proč riskovat stabilitu své země v konfliktu se Spojenými státy a Izraelem, který se podle nich Íránu přímo netýká. Poukazují na skutečnost, že Írán již čelí závažným důsledkům v důsledku probíhající války mezi Hamásem a Izraelem, zejména proto, že Hamás neinformoval Írán o svém záměru zaútočit na Izrael 7. října loňského roku. Tento názor posiluje silný přístup „Írán především“, který upřednostňuje národní zájmy. Tyto úvahy budou mít velký vliv na reakci Teheránu, zejména za vlády nového prezidenta země, který slíbil, že bude naslouchat vůli iránského lidu a vyhne se neočekávaným nebo riskantním akcím v zahraničí.

Viktor Mikhine, člen korespondenta Ruské akademie přírodních věd, zejména pro online časopis „New Eastern Outlook“

Les manœuvres éhontées de l'Europe pour sauver le régime de Netanyahu vyšel 21.8.2024 na News Eastern Outlook. Překlad v ceně 623 Kč Zvědavec.

Známka 1.0 (hodnotilo 24)

Oznámujte kvalitu článku jako ve škole
(1-výborný, 5-hrozný)

1 2 3 4 5

Diskuze

0 příspěvků

(0 nových)

odeslat jako odkaz

odeslat text článku

vytisknout

uložit jako PDF